

I. DISPOSICIONS GENERALS

CAP DE L'ESTAT

- 7351** *Reial decret llei 8/2021, de 4 de maig, pel qual s'adopten mesures urgents en l'ordre sanitari, social i jurisdiccional, a aplicar després de la finalització de la vigència de l'estat d'alarma declarat pel Reial decret 926/2020, de 25 d'octubre, pel qual es declara l'estat d'alarma per contenir la propagació d'infeccions causades pel SARS-CoV-2.*

I

El passat 25 d'octubre de 2020 va entrar en vigor el Reial decret 926/2020, de 25 d'octubre, pel qual es declara l'estat d'alarma per contenir la propagació d'infeccions causades pel SARS-CoV-2.

La vigència d'aquest estat d'alarma es va prorrogar fins a les 00.00 hores del dia 9 de maig de 2021 en virtut del Reial decret 956/2020, de 3 de novembre, pel qual es prorroga l'estat d'alarma declarat per l'esmentat Reial decret 926/2020, de 25 d'octubre.

Com que s'acosta la finalització de la vigència de l'estat d'alarma, es constata que la situació epidemiològica, encara que continua sent preocupant, presenta elements de control i contenció fonamentalment deguts a l'evolució positiva del procés de vacunació, amb un percentatge rellevant i creixent de població amb dosis administrades —en particular entre els segments més vulnerables o exposats— i amb una normalització dels processos de lliurament i distribució de les vacunes adquirides que permet augurar raonablement una immunització progressiva de la població en els propers mesos. A això coadjuva la progressiva conscienciació i responsabilitat de la gran majoria de la ciutadania, així com l'eficàcia de les mesures adoptades per les autoritats sanitàries, tant estatals com autonòmiques.

En aquest context, no concorren en aquest moment causes que justifiquin la pervivència d'un règim excepcional com és l'estat d'alarma, previst en la Constitució com un instrument per assegurar el restabliment de la normalitat en circumstàncies extraordinàries, però que per la seva pròpia naturalesa no es pot ni s'ha de prolongar de manera indefinida o permanent en el temps, i la seva vigència temporal està supeditada a la necessitat d'adoptar mesures de naturalesa excepcional per prevenir i controlar greus alteracions com les derivades de l'aguda crisi sanitària ocasionada pel SARS-CoV-2.

Per això, igual que ha ocorregut en altres països del nostre entorn en relació amb la pervivència dels seus respectius règims jurídics d'excepció, la valoració de la proporcionalitat entre el nivell actual de gravetat de la situació i el recurs a l'estat d'alarma com a règim de possible limitació de drets i llibertats fonamentals ha determinat que el Govern de la nació hagi decidit no fer ús de la seva prerrogativa constitucional de sol·licitar-ne una pròrroga al Congrés dels Diputats.

Durant la vigència i pròrroga de l'estat d'alarma les autoritats competents delegades han adoptat a la seva empara nombroses mesures, la vigència de les quals decau en el mateix moment d'expiració de la pròrroga de l'estat d'alarma. No obstant això, la majoria d'aquestes mesures es poden articular, en cas de necessitat, en el marc definit per la Llei orgànica 3/1986, de 14 d'abril, de mesures especials en matèria de salut pública, i per la Llei 33/2011, de 4 d'octubre, general de salut pública; i queden subjectes al control jurisdiccional ordinari.

Sobre això, aquest Reial decret llei conté, en relació amb la situació sanitària, regulacions puntuals que afecten, d'una banda el règim d'autorització o ratificació judicial de les mesures que s'hagin d'adoptar en aplicació de la legislació esmentada quan impliquin limitació o restricció de drets fonamentals o quan els seus destinataris no estiguin identificats individualment; i en reforcen l'eficàcia i la coherència. I de l'altra, estableixen

mesures de control sanitari dels passatgers internacionals per prevenir la introducció de vectors d'infecció pel SARS-CoV-2 i les seves variants.

Adicionalment, en el temps de vigència de l'estat d'alarma s'han reforçat els instruments de cooperació entre les autoritats sanitàries, fonamentalment el debat i l'adopció de criteris per part del Consell Interterritorial del Sistema Nacional de Salut; i el model de governança compartida ha permès adaptar les mesures de prevenció a les condicions que requereix la situació en cada àmbit territorial, i continua plenament vigent, ja que aquest Consell Interterritorial està definit a la Llei 16/2003, de 28 de maig, de cohesió i qualitat del Sistema Nacional de Salut.

En conseqüència, es considera que la legislació sanitària esmentada, unida a les previsions que conté la resta de la normativa sanitària, inclosa la Llei 14/1986, de 25 d'abril, general de sanitat, amb les modificacions puntuals introduïdes en aquest Reial decret llei, constitueixen un marc jurídic suficient i adequat per donar resposta a la situació de crisi sanitària en les actuals circumstàncies epidemiològiques i de control de la malaltia.

Però la pandèmia ocasionada pel SARS-CoV-2 no tan sols ha estat causa d'una crisi sanitària, sinó que ha provocat una profunda crisi global, econòmica i social, que també ha colpejat el nostre país.

Per això, des del principi de la pandèmia s'han adoptat moltes altres mesures en diferents àmbits, més enllà de l'estrictament sanitari, en particular de caràcter econòmic i social, l'eficàcia de les quals ha estat condicionada al temps durant el qual estigui vigent l'estat d'alarma, que també perden la seva eficàcia el proper 9 de maig. A aquestes mesures cal afegir-hi una altra sèrie de mesures que, tot i que no expressament condicionades a la vigència de l'estat d'alarma, s'han adoptat en relació amb les conseqüències de la pandèmia del SARS-CoV-2, per tal de pal·liar-ne els efectes negatius sobre el teixit econòmic i social.

Algunes d'aquestes mesures es van adoptar específicament per fer front a les situacions de vulnerabilitat social i econòmica derivades de les greus conseqüències que en tots els àmbits, a més del sanitari, ha causat la pandèmia ocasionada pel virus SARS-CoV-2.

Davant d'aquesta circumstància es fa necessari i urgent prorrogar l'eficàcia temporal d'algunes d'aquestes mesures mentre subsisteixin els efectes negatius de la pandèmia, independentment del final de la vigència de l'estat d'alarma, així com adaptar determinades situacions jurídiques que s'han de veure afectades per la finalització de la vigència de l'estat d'alarma.

II

Aquest Reial decret llei s'estructura en sis capítols, quinze articles, una disposició derogatòria i dues disposicions finals.

El capítol I estableix una sèrie de mesures urgents en l'àmbit sanitari, relatives al control sanitari dels passatgers internacionals. En aquesta matèria es fa necessari revisar els aspectes que estableix la disposició addicional sisena del Reial decret llei 23/2020, de 23 de juny, pel qual s'aproven mesures en matèria d'energia i en altres àmbits per a la reactivació econòmica, per tal d'adaptar-los a l'evolució prevista de la pandèmia en l'àmbit nacional i també en els principals països emissors de turisme, molt influenciades per l'increment de la cobertura de la vacunació, que propiciaran un increment important de la mobilitat internacional. L'objecte d'aquesta mesura és que, mantenint els nivells de seguretat en els controls que es fan a les persones que arriben a Espanya, especialment a les que procedeixen de països de risc, aquests es facin de la manera més àgil possible perquè interfereixin el menys possible en les dinàmiques aeroportuàries i portuàries.

La importància de detectar de manera ràpida la presència de casos importats de COVID-19 que puguin generar brots al nostre país, així com de localitzar els contactes estrets dels casos, suposa la necessitat de posar en marxa mesures d'índole sanitària als ports i aeroports espanyols. És especialment urgent la necessitat d'adaptar els mecanismes de control sanitari per poder detectar casos procedents d'àrees amb transmissió de variants d'especial preocupació. Aquestes mesures formen part d'un sistema global de

detecció de casos importats, l'èxit del qual estarà determinat per la identificació precoç dels casos i l'adopció immediata de les oportunes mesures de control que impedeixin la difusió incontrolada de la malaltia. Amb aquesta finalitat s'ha evolucionat el sistema d'informació Spain Travel Health-SpTH, que ha de permetre gestionar la verificació dels certificats digitals que es puguin habilitar en el marc de la Unió Europea, millorar la gestió dels fluxos dels passatgers mitjançant les comprovacions efectuades prèvies al viatge i facilitar la localització dels viatgers sobre els quals calgui adoptar mesures addicionals a l'arribada per disminuir el risc d'importació de casos. A aquests efectes és prioritària la màxima col·laboració de les agències de viatge, els operadors turístics i les companyies de transport aeri o marítim.

Tot això ha de permetre elevar el grau de seguretat i confiança dels viatgers i, així mateix, limitar el risc de transmissió de la COVID-19 vinculat als moviments internacionals.

El capítol II estableix una sèrie de mesures extraordinàries aplicables a les juntes de propietaris de les comunitats en règim de propietat horitzontal. En aquestes comunitats no s'estan fent les reunions de propietaris donades les limitacions que s'han imposat a la seva celebració presencial a causa de la COVID-19, i els dubtes existents sobre la possibilitat d'adoptar acords de manera telemàtica ja que la Llei 49/1960, de 21 de juliol, sobre propietat horitzontal, omet la possibilitat de celebrar les reunions de manera telemàtica.

Per això, les mesures previstes, en primer lloc, cerquen omplir aquesta llacuna legal que ha conduït a una paralització de les reunions de les juntes, que afecta l'obligació d'aprovar el pla d'ingressos i despeses previsibles, els comptes corresponents i el pressupost anual, així com els nomenaments dels òrgans de govern. D'aquesta manera, per pal·liar aquesta situació conjuntural provocada per les mesures sanitàries adoptades contra la pandèmia, se suspèn fins al 31 de desembre de 2021 l'obligació de convocar i celebrar la junta de propietaris en les comunitats subjectes al règim de propietat horitzontal, així com les obligacions d'aprovar el pla d'ingressos i despeses previsibles, els comptes corresponents i el pressupost anual. Durant el mateix període, o fins a la celebració de la junta corresponent, s'entenen prorrogats l'últim pressupost anual aprovat i els nomenaments dels òrgans de govern.

En segon lloc, és important disposar d'un criteri clar al més aviat possible, perquè les empreses puguin treballar i duguin a terme actuacions en les instal·lacions de les comunitats de propietaris, i que en darrera instància els propietaris se'n beneficiïn. Per això, es permet que la junta de propietaris es pugui celebrar per videoconferència o per conferència telefònica múltiple, sempre que tots els propietaris disposin dels mitjans necessaris, cosa que ha de comprovar l'administrador amb antelació a la junta; i si el secretari reconeix la identitat dels propietaris assistents a la junta i així ho expressa en l'acta. A més, en aquest supòsit, també és possible l'adopció d'un acord sense celebració de junta mitjançant l'emissió de vot per correu postal o comunicació telemàtica.

Per la seva part, el capítol III estableix una sèrie de mesures extraordinàries aplicables a situacions de vulnerabilitat econòmica i social que, en essència, suposen prorrogar per un termini de 3 mesos des de l'expiració de la vigència de l'estat d'alarma, això és, fins al 9 d'agost de 2021, algunes de les mesures adoptades per donar cobertura a les situacions esmentades de vulnerabilitat en relació amb la garantia de determinats subministraments i el dret a la percepció del bo social per part de consumidors i determinats col·lectius vulnerables, així com de determinades mesures de protecció en l'àmbit de l'arrendament d'habitatge, contingudes en el Reial decret llei 11/2020, de 31 de març.

Així, en primer lloc, amb l'objectiu de garantir el subministrament als consumidors vulnerables d'aigua, electricitat i gas natural, especialment en les circumstàncies actuals, es reforcen les mesures existents de protecció a través de l'article 4, en el qual s'adopten les mesures per consolidar de manera eficaç la protecció dels consumidors vulnerables, en línia amb el marc efectiu desenvolupat per identificar i reduir de manera estructural el fenomen de la pobresa energètica. En definitiva, s'amplia fins al 9 d'agost de 2021 la garantia de subministrament d'aigua, electricitat i gas natural als consumidors vulnerables, que preveu la disposició addicional quarta del Reial decret llei 37/2020, de 22 de desembre, i que estava condicionada a la vigència de l'estat d'alarma actual.

Adicionalment, l'article 5 configura una nova categorització de consumidor vulnerable, als efectes de la percepció del bo social d'electricitat i la protecció especial enfront de la interrupció del subministrament, i estén aquesta condició de consumidor vulnerable i, per tant, el dret a percebre el bo social en els termes que correspongui fins al 9 d'agost de 2021, sense perjudici de la possibilitat d'acollir-se a aquesta condició en qualsevol moment anterior o posterior a aquesta data a l'empara de la resta de supòsits que preveu el Reial decret 897/2017, de 6 d'octubre, pel qual es regula la figura del consumidor vulnerable, el bo social i altres mesures de protecció per als consumidors domèstics.

En un altre ordre de coses, i per tal d'atendre la realitat social i econòmica de les llars, s'estenen les mesures de protecció en situacions de vulnerabilitat en matèria d'habitatge que estableix el Reial decret llei 11/2020, de 31 de març, pel qual s'adopten mesures urgents complementàries en l'àmbit social i econòmic per fer front a la COVID-19, el qual es modifica per ampliar en tres mesos des de la finalització de l'estat d'alarma actual els terminis que s'hi estableixen.

D'aquesta manera, en primer lloc, mitjançant l'article 7 s'amplia fins al dia 9 d'agost de 2021 la suspensió dels procediments i llançaments d'habitatge en situacions de vulnerabilitat, en els supòsits i d'acord amb els tràmits ja establerts.

Així mateix, aquest article amplia la possibilitat d'aplicar una pròrroga extraordinària del termini del contracte d'arrendament per un període màxim de sis mesos, durant els quals s'han de seguir aplicant els termes i condicions establerts per al contracte en vigor, sempre que no s'hagi arribat a un acord diferent entre les parts, als contractes amb un venciment que estigui establert entre el 9 de maig i el 9 d'agost de 2021.

També s'estén, fins al 9 d'agost de 2021, la possibilitat de sol·licitar la moratòria o condonació parcial de la renda, quan l'arrendador sigui una empresa o entitat pública d'habitatge o un gran tenidor, en els termes que estableix el Reial decret llei esmentat; i s'amplien per aquest mateix període els contractes d'arrendament d'habitatge que es poden acollir a la pròrroga extraordinària de sis mesos, en els mateixos termes i condicions del contracte en vigor. És a dir, s'amplia la possibilitat de l'arrendatari en aquests supòsits, l'ajornament temporal i extraordinari en el pagament de la renda, sempre que aquest ajornament o la condonació total o parcial de la renda no s'hagi aconseguit ja amb caràcter voluntari per acord entre les dues parts.

Per la seva banda, l'article 8 estén el termini durant el qual els arrendadors i titulars de l'habitatge afectats per la suspensió extraordinària que preveu l'esmentat Reial decret llei 11/2020, de 31 de març, poden presentar la sol·licitud de compensació prevista en la disposició addicional segona del Reial decret llei 37/2020, de 22 de desembre, de mesures urgents per fer front a les situacions de vulnerabilitat social i econòmica en l'àmbit de l'habitatge i en matèria de transports.

Aquest termini era d'1 mes des de la finalització de la vigència de l'estat d'alarma declarat pel Reial decret 926/2020, de 25 d'octubre, de manera que amb l'ampliació de tres mesos prevista per a aquestes mesures el nou termini fins al qual es pot presentar aquesta sol·licitud queda fixat en el 9 de setembre de 2021.

L'extensió temporal d'aquestes mesures respon a raons d'urgència i necessitat en un context en què, després de la finalització de l'estat d'alarma, la recuperació social i econòmica es produirà de manera progressiva, en la mesura que s'arribi a un percentatge de vacunació que permeti recuperar la confiança, i durant un període en què l'activitat econòmica de determinats sectors encara pot seguir subjecta a certes restriccions derivades de l'evolució i els efectes de la pandèmia.

En tot cas, el Tribunal Constitucional ha avalat de manera reiterada l'adopció de mesures amb impacte social en situacions excepcionals i de necessitat urgent. Aquest aval demana la concurrència material d'una motivació explícita i raonada de la necessitat i també formal, vinculada amb la urgència que impedeix acudir a la tramitació ordinària dels textos normatius.

Aquest Reial decret llei compleix aquella doctrina reiterada del Tribunal Constitucional continguda en múltiples sentències, entre les quals caldria esmentar la 6/1983, de 4 de

febrer, FJ5; la 11/2002, de 17 de gener, FJ4, la 137/2003, de 3 de juliol, FJ3 i la 189/2005, de 7 juliol, FJ3, entre moltes altres.

La seva motivació material deriva de la necessitat d'afrontar les greus conseqüències de l'empitjorament de la vulnerabilitat de moltes persones arrendatàries del seu habitatge habitual a conseqüència de l'actual escenari de paralització, pèrdues d'ocupacions, reduccions sensibles de jornades i salaris, etc. I la necessitat extraordinària i urgent forma part del judici polític i d'oportunitat que correspon al Govern (novament STC 61/2018, de 7 de juny, FJ4; 142/2014, d'11 de setembre, FJ3).

Les mesures adoptades es consideren, a més, les necessàries amb caràcter imprescindible per atendre els interessos generals afectats, i hi ha (STC 139/2016 de 21 juliol, FJ3) «una connexió de sentit o relació d'adequació entre la situació definida que constitueix el pressupost habilitador i les mesures que s'adopten en el decret llei» (així, des d'un principi, STC 29/1982, de 31 de maig (RTC 1982, 29), FJ3, fins a les més recents SSTC 96/2014, de 12 de juny (RTC 2014, 96), FJ5, i 183/2014, de 6 de novembre (RTC 2014, 183), FJ4).

En definitiva, la necessitat extraordinària i urgent d'aquestes mesures està justificada per la situació excepcional derivada de la crisi sanitària i econòmica, de la qual deriva que, independentment de la finalització de la vigència de l'estat d'alarma, no s'ha produït una recuperació econòmica que permeti recuperar els nivells existents abans de la COVID-19, fet que implica el manteniment de greus situacions de vulnerabilitat que necessiten protecció, tant en l'àmbit de l'arrendament d'habitatge com en relació amb el caràcter essencial de determinats subministraments per a les llars.

La greu situació en l'àmbit econòmic i social que afronten les llars a Espanya, i les conseqüències especials que això pot tenir, d'una manera particular, en l'àmbit de l'habitatge, justifica la necessitat extraordinària i urgent d'adoptar les mesures proposades, tenint en compte l'impacte de la crisi sanitària i de les mesures adoptades en el context de l'estat d'alarma, i la necessitat de salvaguardar la protecció de les llars més vulnerables per un període de tres mesos més, una vegada finalitzat el referit estat d'alarma.

En relació amb la violència de gènere, la Llei 1/2021, de 24 de març, de mesures urgents en matèria de protecció i assistència a les víctimes de violència de gènere, estableix en el seu article 1 la declaració de servei essencial dels serveis per a les víctimes de violència de gènere: «Als efectes del que preveu aquesta Llei, els serveis a què es refereixen els articles 2 a 5 tenen la consideració de serveis essencials amb els efectes que preveuen el Reial decret 463/2020, de 14 de març, pel qual es declara l'estat d'alarma per a la gestió de la situació de crisi sanitària ocasionada per la COVID-19, i les seves normes de desplegament; el Reial decret llei 10/2020, de 29 de març, pel qual es regula un permís retribuït recuperable per a les persones treballadores per compte d'altri que no prestin serveis essencials, amb la finalitat de reduir la mobilitat de la població en el context de la lluita contra la COVID-19, i la resta de l'ordenament jurídic».

Aquesta llei té el seu origen en el Reial decret llei 12/2020, de 31 de març, de mesures urgents en matèria de protecció i assistència a les víctimes de violència de gènere, i l'article 1 esmentat és una reproducció de l'article 1 del Reial decret llei esmentat.

La violència de gènere constitueix una amenaça als drets humans, entre els quals, la vida, la integritat física i psíquica, la salut, la seguretat i el benestar econòmic i social de les seves víctimes i del conjunt de la societat. Per això, cal que en la situació actual de pandèmia internacional (l'Organització Mundial de la Salut va elevar el passat 11 de març de 2020 la situació d'emergència de salut pública de caràcter internacional ocasionada per la COVID-19 a pandèmia internacional) es mantinguin i es despleguin les mesures necessàries per garantir el funcionament adequat dels serveis destinats a la seva protecció i assistència, i s'eliminin els obstacles que puguin dificultar o impossibilitar l'accés de les víctimes als mitjans habituals d'assistència integral, comunicació i denúncia de situacions de violència de gènere; o que, fins i tot si disposen d'aquests mitjans, es puguin trobar que els serveis d'assistència no estiguin disponibles o no ho estiguin al nivell habitual d'atenció.

Aquestes mesures han de permetre garantir els drets de les víctimes i en particular el dret a l'assistència social integral que preveu la Llei orgànica 1/2004, de 28 de desembre,

de mesures de protecció integral contra la violència de gènere; així com el compliment del Conveni del Consell d'Europa sobre prevenció i lluita contra la violència contra la dona i la violència domèstica, fet a Istanbul l'11 de maig de 2011, que obliga els estats part a adoptar les mesures que siguin necessàries per prevenir i donar resposta a la violència contra les dones.

Pel que s'exposa, els serveis públics d'informació, assessorament, teleassistència, assistència social integral, acollida per a víctimes de totes les formes de violència contra les dones, incloses les víctimes d'explotació sexual i de tràfic d'ésser humans amb fins d'explotació sexual, i el sistema de seguiment per mitjans telemàtics en matèria de violència de gènere, han de tenir la consideració de servei essencial i aquesta consideració s'ha de mantenir després que finalitzi la vigència de l'estat d'alarma. Addicionalment, es considera necessari incloure un precepte anàleg a l'article 18 sobre serveis essencials del Reial decret 463/2020, de 14 de març, pel qual es declara l'estat d'alarma per a la gestió de la situació de crisi sanitària ocasionada per la COVID-19. A tot això respon l'article 9 d'aquest Reial decret llei.

L'article 10 d'aquest Reial decret llei modifica l'article 8 de la Llei 1/2021, de 24 de març, de mesures urgents en matèria de protecció i assistència a les víctimes de violència de gènere, que estableix que «Les comunitats autònomes i les entitats locals poden destinar els fons que els corresponguin del Pacte d'Estat contra la violència de gènere a posar en marxa tots els projectes o programes preventius i assistencials que recull aquesta Llei, així com qualsevol altre que, en el context de l'estat d'alarma, tingui com a finalitat garantir la prevenció, la protecció i l'atenció enfront de totes les formes de violència contra les dones.».

Amb la modificació que articula l'article 10 es pretén desvincular aquesta previsió amb la vigència de l'estat d'alarma, a fi de garantir que les comunitats autònomes i les entitats locals puguin seguir utilitzant els fons del Pacte d'Estat contra la violència de gènere per desenvolupar, en el seu respectiu àmbit competencial, els programes que siguin necessaris per garantir la prevenció, l'assistència i la protecció de les víctimes de violència de gènere en el context específic de vulnerabilitat derivat de les mesures de contenció de la pandèmia internacional.

A les mesures exposades, s'afegeixen tres mesures de caràcter social, la primera de les quals, relativa a la pròrroga del termini que preveu l'article 1.2.b) de la Llei 44/2015, de 14 d'octubre, de societats laborals i participades.

L'article 1.2.b) esmentat estableix, com a requisit perquè les societats anònimes o de responsabilitat limitada puguin obtenir la qualificació de «societat laboral», que cap dels socis sigui titular d'accions o participacions socials que representin més de la tercera part del capital social; per indicar, a continuació, com a excepció, que «La societat laboral es constitueix inicialment per dos socis treballadors amb contracte per temps indefinit, en què tant el capital social com els drets de vot estan distribuïts al cinquanta per cent, amb l'obligació que en el termini màxim de 36 mesos s'ajustin al límit que estableix aquest apartat».

Sobre això, cal tenir en compte que, de conformitat amb el que preveu l'article 15.2 de la mateixa Llei, quan hagin transcorregut els terminis d'adaptació que preveu l'article esmentat 1, el Ministeri de Treball i Economia Social o l'òrgan competent de la comunitat autònoma corresponent, després de la instrucció de l'expedient oportú, ha de desqualificar la societat com a «societat laboral» i ordenar-ne la baixa en el Registre de societats laborals. La desqualificació com a laboral comporta la pèrdua i el reintegrament dels beneficis i ajudes públiques, adquirits com a conseqüència de la seva condició de societat laboral des del moment en què la societat incorri en la causa de desqualificació.

Amb la mesura projectada es preveu prorrogar, amb caràcter extraordinari, el referit termini màxim de 36 mesos, per 24 mesos més, a l'efecte d'evitar les conseqüències que comportaria la desqualificació de les societats laborals que, amb motiu de la crisi econòmica derivada de la pandèmia sanitària, no els hagi estat possible adaptar-se als límits establerts legalment en el termini màxim d'adaptació que en aquest moment fixa la Llei esmentada, en el seu article 1.2.b).

La finalitat d'aquesta mesura és que la irrupció de la crisi provocada per la COVID-19 no obstaculitzi la continuïtat i consolidació de les societats laborals com a fórmula empresarial clau de l'economia social i de la generació d'ocupació, de manera que es minimitzin els riscos de la seva pèrdua de qualificació i la seva desaparició.

Per la seva banda, la flexibilització temporal de l'ús del fons d'educació i promoció de les cooperatives respon també a la finalitat de pal·liar els efectes de la COVID-19.

L'article 56 de la Llei 27/1999, de 16 de juliol, de cooperatives, regula el fons d'educació i promoció, que segons l'apartat 1, « es destina, en aplicació de les línies bàsiques fixades pels Estatuts o l'Assemblea General, a activitats que compleixin alguna de les finalitats següents:

- a) La formació i educació dels seus socis i treballadors en els principis i valors cooperatius, o en matèries específiques de la seva activitat societària o laboral i altres activitats cooperatives.
- b) La difusió del cooperativisme, així com la promoció de les relacions intercooperatives.
- c) La promoció cultural, professional i assistencial de l'entorn local o de la comunitat en general, així com la millora de la qualitat de vida i del desenvolupament comunitari i les accions de protecció mediambiental».

El precepte esmentat recull els aspectes essencials pel que fa a la destinació i gestió del fons esmentat, que és inembargable i irrepartible entre els socis, fins i tot en cas de liquidació de la cooperativa.

Per la seva banda, la Llei 20/1990, de 19 de desembre, sobre el règim fiscal de les cooperatives, estableix, en l'article 13.3, com a causa de pèrdua de la condició de cooperativa fiscalment protegida, «aplicar quantitats del fons d'educació i promoció a finalitats diferents de les que preveu la Llei»; i, en l'article 19.4, en el paràgraf primer, afegeix que «l'aplicació del fons a finalitats diferents de les aprovades dona lloc, sens perjudici del que disposa l'apartat 3 de l'article 13, a la consideració com a ingrés de l'exercici en què aquella es produeixi de l'import aplicat indegudament».

En aquest sentit, per a l'aplicació del fons d'educació i promoció de les cooperatives a una finalitat diferent de l'establerta legalment –com és el cas de les projectades, per a la dotació de liquiditat per al seu funcionament o per a qualsevol activitat que ajudi a frenar o pal·liar els efectes de la crisi sanitària de la COVID-19–, de manera extraordinària i per al període que resta d'exercici pressupostari, és necessari i urgent aprovar la mesura proposada, a fi d'evitar les conseqüències d'índole fiscal i pressupostària que podrien redundar negativament en la gestió d'aquestes societats o excloure-les del règim fiscal que els correspon, en consideració a la seva funció social, activitats i característiques.

La mesura permet, de manera extraordinària i limitada en el temps, i sempre d'acord amb els principis i valors i amb els procediments d'autogestió democràtica que caracteritzen les cooperatives, destinar el seu fons d'educació i promoció a qualsevol activitat que ajudi a frenar o pal·liar els efectes de la crisi sanitària derivada de la COVID-19, mitjançant accions pròpies o bé donacions a altres entitats, públiques o privades, o a dotar de liquiditat la cooperativa per garantir la continuïtat del seu funcionament.

Finalment, la necessitat de personal sanitari continuarà sent una realitat mentre es prolongui la situació de crisi sanitària, independentment que estigui declarat l'estat d'alarma, per la qual cosa és imprescindible facilitar a les administracions públiques la contractació d'aquest personal. Per això, es considera necessari i urgent mantenir la vigència de la mesura relativa a la possibilitat que els professionals sanitaris jubilats es puguin incorporar voluntàriament als serveis de salut de les comunitats autònomes i de les ciutats amb estatut d'autonomia, i permetre la compatibilitat de la jubilació i l'exercici de professions sanitàries sense que es vegi minvada la quantia de la pensió a percebre, amb la finalitat de garantir la incorporació del personal sanitari jubilat als serveis públics de salut.

Es tracta d'una mesura que va establir l'article 5 del Reial decret llei 3/2021, de 2 de febrer, pel qual s'adopten mesures per a la reducció de la bretxa de gènere i altres matèries

en els àmbits de la Seguretat Social i econòmic, a la qual pretenen donar continuïtat els articles 13 i 14 d'aquest Reial decret llei, que és àmpliament avalada tant per diferents corporacions i associacions de professionals sanitaris i sociosanitaris com pels grups parlamentaris, i que té un gran impacte positiu en la gestió i contenció de la crisi sanitària ocasionada per la COVID-19, per la qual cosa es considera imprescindible prolongar-la en el temps mentre duri la crisi sanitària, independentment de la vigència o no de l'estat d'alarma.

Finalment, en un altre ordre de coses, com s'avançava al començament d'aquesta exposició de motius, davant l'expiració de la vigència de l'estat d'alarma, si bé les autoritats sanitàries disposen de competències per adoptar mesures excepcionals a fi de prevenir, contenir i limitar la crisi sanitària derivada de la pandèmia, previstes en la legislació ordinària, no és menys cert que, quan es tracti de mesures restrictives de drets fonamentals, aquestes han de ser objecte d'autorització o ratificació judicial, d'acord amb el que preveu la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.

Aquesta Llei va ser modificada per la Llei 3/2020, de 18 de setembre, de mesures processals i organitzatives per fer front a la COVID-19 en l'àmbit de l'Administració de justícia, per tal d'atribuir a les sales contencioses administratives de l'Audiència Nacional i dels tribunals superiors de justícia la competència per conèixer de l'autorització o ratificació judicial de les mesures adoptades d'acord amb la legislació sanitària que les autoritats sanitàries, d'àmbit estatal o diferent de l'estatal, respectivament, considerin urgents i necessàries per a la salut pública i impliquin limitació o restricció de drets fonamentals quan els seus destinataris no estiguin identificats individualment.

En l'exercici d'aquesta competència, les sales dels diferents tribunals superiors de justícia que s'han hagut de pronunciar en el si dels procediments de ratificació o autorització d'aquestes mesures sanitàries han seguit, a vegades, una interpretació diferent del marc sanitari estatal aplicable i han arribat a postures divergents sobre si aquest podia servir com a títol habilitador de les restriccions i limitacions de drets fonamentals imposades per les autoritats sanitàries autonòmiques en les mesures adoptades, en exercici de competències pròpies, amb caràcter col·lectiu i general per lluitar contra la pandèmia.

L'adopció de mesures restrictives de drets fonamentals justificades per l'acció de les administracions públiques per combatre la pandèmia del coronavirus dirigides a la ciutadania ha de ser objecte d'autorització o ratificació judicial, d'acord amb el que preveuen els articles 8.6, segon paràgraf, 10.8, 11.1 i) i 122 *quater* de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa, segons la redacció feta per la disposició final segona de la Llei 3/2020, de 18 de setembre.

Sobre això, l'article 15 d'aquest Reial decret llei introdueix una modificació a la Llei 29/1998, de 13 de juliol, per tal de modificar la regulació del recurs de cassació en el sentit següent: amb aquesta reforma del recurs de cassació es persegueix l'objectiu de possibilitar que la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Suprem pugui entrar a conèixer sobre les interlocutòries adoptades per les referides sales dels tribunals superiors de justícia i de l'Audiència Nacional en aquesta matèria i, a més, pugui fixar doctrina legal, amb intervenció de les administracions públiques autonòmica i estatal, a més de la del Ministeri Fiscal, sobre l'abast de la legislació sanitària en relació amb les limitacions o restriccions de drets fonamentals dels ciutadans imposades per les autoritats sanitàries, i tot això en un termini molt breu de temps, que és el que requereix una situació sanitària tan greu i extraordinària com la que obliga aquestes autoritats a haver d'adoptar aquesta classe de mesures i per a la qual no són eficaços els terminis dilatats que requereix el recurs de cassació ordinari.

No obstant això, la introducció del recurs de cassació enfront de les interlocutòries esmentades no aconseguirà la finalitat perseguida d'uniformar doctrina si no s'introdueixen mecanismes legals que garanteixin la celeritat del recurs de cassació, de manera que el control mitjançant una sentència del Tribunal Suprem tingui eficàcia quan es produeixi amb immediatesa a la decisió jurisdiccional d'instància.

Amb aquesta finalitat és necessari introduir unes normes especials de procediment inspirades pels principis de preferència i sumarietat. En conseqüència, és necessari que el recurs de cassació no exigeixi cap recurs de reposició previ (a diferència de la resta de recursos de cassació contra interlocutòries), que no operi l'institut de la declaració de caducitat i que el procediment es tramiti de manera sumària i preferent, i incorpori l'admissió del recurs a l'enjudiciament d'aquest sense diferenciar, com succeeix ara amb el recurs de cassació contra interlocutòries (i també sentències), entre la fase d'admissió i la fase d'enjudiciament.

Davant la imminent finalització de l'estat d'alarma declarat pel Reial decret 926/2020, de 25 d'octubre, i prorrogat després de l'acord del Congrés dels Diputats de 27 d'octubre de 2020 mitjançant el Reial decret 956/2020, de 3 de novembre, és ineludible i urgent abordar la reforma del recurs de cassació davant la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Suprem a fi d'evitar que la situació jurídica descrita en els paràgrafs precedents es torni a produir, ja que els efectes adversos de la pandèmia sobre la salut dels ciutadans persisteixen i, una vegada decaigui l'estat d'alarma, les autoritats sanitàries poden seguir requerint, per combatre'l l'adopció de mesures urgents i necessàries per a la salut pública que, en cas que restringeixin o limitin drets fonamentals dels ciutadans, requereixin la preceptiva autorització o ratificació judicial per part de les sales dels tribunals superiors de justícia i de l'Audiència Nacional.

És imprescindible, per tant, que, en el moment que expiri la vigència de l'estat d'alarma, el sistema processal que preveu la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa, disposi d'un mecanisme idoni que permeti a la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Suprem resoldre els dubtes i les divergències que, sobre la interpretació i l'aplicació del marc normatiu estatal, es puguin generar en els procediments d'autorització i ratificació judicial de les mesures sanitàries.

La modificació del recurs de cassació que preveu aquest Reial decret llei no es pot aprovar mitjançant el procediment ordinari de tramitació parlamentària, doncs això implicaria que, un cop finalitzat l'estat d'alarma i fins a l'aprovació d'aquestes reformes legislatives, les diferents interpretacions i aproximacions judicials al marc sanitari estatal aplicable se seguirien produint, sense possibilitat que la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Suprem pugui entrar a conèixer d'aquestes i pugui fixar jurisprudència sobre les qüestions suscitées en els procediments d'autorització i ratificació judicial de les mesures sanitàries restrictives o limitadores de drets fonamentals.

Això explica la necessitat extraordinària i urgent d'emprendre amb immediatesa una modificació de l'actual regulació de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa, que introdueixi la possibilitat d'interposar, contra les interlocutòries dictades en els procediments esmentats, un recurs de cassació extremadament àgil i de tramitació preferent, que permeti a la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Suprem pronunciar-se amb gran celeritat en aquesta matèria i possibiliti l'aplicació uniforme del marc normatiu esmentat a tot el territori nacional.

III

L'article 86 de la Constitució permet al Govern dictar decrets llei «en cas de necessitat extraordinària i urgent», sempre que no afectin l'ordenament de les institucions bàsiques de l'Estat, els drets, els deures i les llibertats dels ciutadans que regula el títol I de la Constitució, el règim de les comunitats autònomes ni el dret electoral general.

El reial decret llei constitueix un instrument constitucionalment lícit, sempre que, tal com reiteradament ha exigít el nostre Tribunal Constitucional (sentències 6/1983, de 4 de febrer, FJ5; 11/2002, de 17 de gener, FJ4, 137/2003, de 3 de juliol, FJ3, i 189/2005, de 7 juliol, FJ3; 68/2007, F 10, i 137/2011, F 7), el fi que justifica la legislació d'urgència sigui subvenir a una situació concreta, dins dels objectius governamentals, que per raons difícils de preveure requereix una acció normativa immediata en un termini més breu que el requerit per la via normal o pel procediment d'urgència per a la tramitació parlamentària de les lleis, principalment quan la determinació d'aquest procediment no depèn del Govern.

Per tant, ha de quedar acreditada «l'existència d'una connexió necessària entre la situació d'urgència definida i la mesura concreta adoptada per subvenir-hi (STC 29/1982, de 31 de maig, FJ3; 182/1997, de 20 d'octubre, FJ3, i 137/2003, de 3 de juliol, FJ4)».

En particular, el Tribunal Constitucional ha avalat de manera reiterada l'adopció de mesures amb impacte social en situacions excepcionals i de necessitat urgent. Aquest aval demana la concurrència material d'una motivació explícita i raonada de la necessitat i també formal, vinculada amb la urgència que impedeix acudir a la tramitació ordinària dels textos normatius.

A més, donada la urgència requerida en l'aplicació d'aquestes mesures, davant la imminent expiració de la vigència de l'estat d'alarma el 9 de maig proper, resulta clar que, si se segueix el procediment legislatiu ordinari, fins i tot amb l'ús del tràmit d'urgència, no s'aconseguiria adoptar a temps aquestes mesures destinades a donar la necessària cobertura jurídica i social a diferents situacions derivades de la situació de crisi sanitària, econòmica i social ocasionades per la pandèmia de la COVID-19, que no cal vincular exclusivament a la vigència de l'estat d'alarma, mentre aquestes situacions de crisi i a vegades d'especial vulnerabilitat subsisteixin, almenys durant un període de temps.

Aquest Reial decret llei no afecta l'ordenament de les institucions bàsiques de l'Estat, els drets, els deures i les llibertats dels ciutadans que regula el títol I de la Constitució, el règim de les comunitats autònomes ni el dret electoral general.

Gairebé la totalitat dels seus preceptes plantegen extensions temporals, puntuals i excepcionals de mesures excepcionals ja adoptades amb anterioritat, a l'empara o en íntima connexió amb la declaració de l'estat d'alarma o bé en íntima connexió amb la greu situació de crisi ocasionada per les conseqüències de la pandèmia del SARS-CoV-2.

En particular, pel que fa a l'afectació del dret de propietat, les mesures prorrogades encaixen en la funció social que aquell ha de complir «entesa no com a mer límit extern a la seva definició o al seu exercici, sinó com a part integrant del dret mateix» (STC 37/1987, FJ2n), per la qual cosa la regulació per mitjà d'un reial decret llei no es pot entendre com una afectació que faci desaparèixer el dret, que el converteixi en una altra cosa, o que el faci irreconeixible (STC 89/1994 de 17 març, FJ5). Es respecten, a més, els altres límits materials de l'article 86.1 de la Constitució, per tal com no es regula el règim general del dret a la propietat privada, sinó que se'n modifica temporalment elements puntuals, relatius a la possibilitat de suspensió de procediments de desnonaments i llançaments d'habitatge en situacions de vulnerabilitat, a la pròrroga extraordinària de contractes d'arrendament vençuts en determinades circumstàncies i a la possibilitat de sol·licitar, en determinats supòsits, la moratòria o condonació parcial del pagament de la renda a l'arrendatari que estigui en situació de vulnerabilitat.

Finalment, el reial decret llei respon, així mateix, als principis de bona regulació que estableix l'article 129 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, en particular als d'eficàcia, proporcionalitat, seguretat jurídica, transparència, i eficiència.

La necessitat i l'eficàcia es basen en l'interès general en què es fonamenten les mesures de protecció que s'estableixen per als qui són més vulnerables. El Reial decret llei també guarda el principi de proporcionalitat, perquè conté les mesures que es consideren imprescindibles, i per un termini mínim, per a la consecució dels objectius prèviament esmentats (STC 139/2016 de 21 juliol). En particular, tal com ha declarat reiteradament el Tribunal Constitucional (sobretot a partir de la capital STC 37/1987, fonament jurídic 2n) la consideració de la funció social com a conformadora del contingut mateix del dret de propietat exigeix d'una indagació exhaustiva de la proporcionalitat o raonabilitat de la norma o de la prova dels seus pressupostos fàctics; n'hi ha prou que la finalitat de la norma s'insereixi amb naturalitat en la funció social de la propietat per determinar-ne la constitucionalitat.

Així mateix, és coherent amb l'ordenament jurídic vigent, i per això s'ajusta al principi de seguretat jurídica, i finalment, quant al principi de transparència, aquesta norma està exempta dels tràmits de consulta pública, audiència i informació pública per tal com es

tracta d'un decret llei, tal com autoritza l'article 26.11 de la Llei 50/1997, de 27 de novembre, del Govern.

En virtut d'això, fent ús de l'autorització que conté l'article 86 de la Constitució espanyola, a proposta de la vicepresidenta primera del Govern i ministra de la Presidència, Relacions amb les Corts i Memòria Democràtica, dels ministres de Justícia i de Transports, Mobilitat i Agenda Urbana, de les ministres de Treball i Economia Social, per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic, de Sanitat, de Drets Socials i Agenda 2030, i d'Igualtat, i del ministre d'Inclusió, Seguretat Social i Migracions, i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres a la reunió del dia 4 de maig de 2021,

DISPOSO:

CAPÍTOL I

Mesures urgents en l'àmbit sanitari

Article 1. *Control sanitari dels passatgers internacionals.*

1. Sense perjudici de les mesures de control de fronteres que, de conformitat amb el dret de la Unió Europea, es puguin adoptar, el Ministeri de Sanitat ha de determinar els controls sanitaris necessaris als quals s'han de sotmetre els passatgers que arribin a Espanya i l'abast d'aquets controls, i és el responsable de la seva execució. Aquests controls sanitaris poden incloure la presa de la temperatura, un control documental i un control visual sobre l'estat del passatger.

2. Pel que fa al control documental, els passatgers amb origen en qualsevol aeroport o port situat fora del territori espanyol, han d'emplenar un formulari de control sanitari disponible en el portal web Spain Travel Health o mitjançant l'aplicació per a dispositius mòbils SpTh-Spain Travel Health. El contingut d'aquest formulari l'estableix la persona titular de la Direcció General de Salut Pública del Ministeri de Sanitat.

Una vegada emplenat el formulari de control sanitari es genera un codi QR que és imprescindible presentar abans de l'embarcament i a l'arribada a Espanya.

3. Als efectes del que preveuen els apartats anteriors, les agències de viatge, els operadors turístics i les companyies de transport aeri o marítim i qualsevol altre agent que comercialitzi bitllets aeris o marítics venuts aïlladament o com a part d'un viatge combinat han d'informar els passatgers, a l'inici del procés de venda dels bitllets amb destinació a Espanya, de totes les mesures de control sanitari i de les conseqüències del seu incompliment. En particular, han d'informar de l'obligació de presentar el codi QR generat per Spain Travel Health abans de l'embarcament i de les conseqüències de l'incompliment o el falsejament. Així mateix, han de facilitar el suport necessari a les persones que no disposin de mitjans electrònics per emplenar el formulari de control sanitari.

4. Si en el procés del control sanitari que s'efectuï a l'arribada es detecta un passatger sospitós de patir COVID-19 o una altra patologia que pugui suposar un risc per a la salut pública, s'ha de fer una avaluació mèdica en què es valorin els aspectes epidemiològics i clínics del passatger. En el procés d'avaluació mèdica es pot fer una prova diagnòstica d'infecció activa. També es pot fer una prova diagnòstica a les persones que procedeixin d'un país de risc o a les que així s'estableixi en el marc de la vigilància activa vinculada a processos d'avaluació del risc.

Si es confirma o es manté la sospita que el passatger pateix COVID-19 o una altra patologia que pugui suposar un risc per a la salut pública, s'han d'activar els protocols establerts de comunicació amb els serveis sanitaris de les comunitats autònomes perquè es facin càrrec de la seva atenció i seguiment.

5. En relació amb la via aèria, la implementació dels controls sanitaris s'ha d'efectuar en coordinació amb el gestor aeroportuari. El gestor aeroportuari i les companyies aèries han de prestar la seva col·laboració al Ministeri de Sanitat per implementar aquestes mesures. En el cas d'aeroports gestionats per Aena SME, SA, en aquesta col·laboració s'ha de tenir en compte el que preveu la disposició addicional primera de la Llei 2/2021, de

29 de març, de mesures urgents de prevenció, contenció i coordinació per fer front a la crisi sanitària ocasionada per la COVID-19.

6. En relació amb la via marítima, la implementació dels controls sanitaris als ports d'interès general s'ha d'efectuar en coordinació amb les autoritats portuàries a través de Ports de l'Estat, que juntament amb les navilieres han de prestar la seva col·laboració al Ministeri de Sanitat per implementar aquestes mesures. En aquesta col·laboració s'ha de tenir en compte el que preveu la disposició addicional segona de la Llei 2/2021, de 29 de març, de mesures urgents de prevenció, contenció i coordinació per fer front a la crisi sanitària ocasionada per la COVID-19.

CAPÍTOL II

Mesures extraordinàries aplicables a les juntes de propietaris de les comunitats en règim de propietat horitzontal

Article 2. *Suspensió d'obligacions i pròrrogues.*

1. L'obligació de convocar i celebrar la junta de propietaris en les comunitats subjectes al règim de propietat horitzontal queda suspesa fins al 31 de desembre de 2021.

2. Durant el mateix període, queda igualment suspesa l'obligació d'aprovar el pla d'ingressos i despeses previsible, els comptes corresponents i el pressupost anual.

3. Durant el mateix període, o fins que se celebri la junta corresponent, s'entenen prorrogats l'últim pressupost anual aprovat i els nomenaments dels òrgans de govern, encara que a l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei hagi expirat el termini legal o estatutàriament establert.

Article 3. *Possibilitat de celebrar reunions.*

1. Excepcionalment, durant el període esmentat la junta de propietaris pot reunir-se a sol·licitud del president o de la quarta part dels propietaris, o un nombre d'aquests que representin almenys el 25 per 100 de les quotes de participació, si és necessària l'adopció d'un acord que no es pugui demorar fins al 31 de desembre de 2021. Entre els acords que no es poden demorar s'entenen inclosos en tot cas els relatius a les obres, actuacions i instal·lacions que esmenta l'article 10.1.b) de la Llei 49/1960, de 21 de juliol, sobre propietat horitzontal, que sí que requereixin l'acord de la junta.

2. En el supòsit que preveu aquest article, la junta de propietaris es pot celebrar per videoconferència o per conferència telefònica múltiple, sempre que:

a) Tots els propietaris disposin dels mitjans necessaris, fet que ha de comprovar l'administrador amb antelació a la junta; i

b) El secretari reconegui la identitat dels propietaris assistents a la junta i així ho expressi en l'acta.

L'acord s'entén adoptat en el domicili en què es trobi el secretari o el secretari administrador.

3. En el supòsit que preveu aquest article, també és possible l'adopció d'un acord sense celebració de junta mitjançant l'emissió de vot per correu postal o comunicació telemàtica, sempre que es puguin complir les degudes garanties de participació de tots els propietaris, identitat del remitent i de recepció de la comunicació.

En aquests supòsits, el president de la comunitat ha de sol·licitar el vot a tots els propietaris mitjançant un escrit en què faci constar la data, l'objecte de la votació, que s'ha d'expressar de manera clara, l'adreça o adreces habilitades per a l'enviament del vot, i el termini per emetre'l, que és de 10 dies naturals.

L'acord s'entén adoptat en el domicili en què es trobi el secretari o el secretari administrador i l'últim dia del termini establert per a l'emissió del vot.

Als efectes de l'article 15.2 de la Llei 49/1960, de 21 de juliol, sobre propietat horitzontal, s'entén que el moment d'inici de la junta és el de la sol·licitud del vot per part del president.

4. No obstant el que disposa aquest article, la junta de propietaris es pot celebrar de manera presencial quan es garanteixin les mesures de seguretat aplicables en cada moment.

5. Als efectes de l'article 18 de la Llei 49/1960, de 21 de juliol, sobre propietat horitzontal, és causa d'impugnació dels acords adoptats de conformitat amb el que disposa aquest article l'incompliment de les garanties de participació i identificació que s'hi s'estableixen.

CAPÍTOL III

Mesures extraordinàries aplicables a situacions de vulnerabilitat econòmica i social

Secció 1a Garantia de subministrament

Article 4. Garantia de subministrament d'aigua i energia a consumidors vulnerables.

1. Fins al 9 d'agost de 2021, inclusivament, no es pot suspendre el subministrament d'energia elèctrica, gas natural i aigua als consumidors en els quals concorre la condició de consumidor vulnerable, vulnerable sever o en risc d'exclusió social que defineixen els articles 3 i 4 del Reial decret 897/2017, de 6 d'octubre, pel qual es regula la figura del consumidor vulnerable, el bo social i altres mesures de protecció per als consumidors domèstics. Per acreditar la condició de consumidor vulnerable davant les empreses subministradores de gas natural i aigua n'hi ha prou amb la presentació de l'última factura d'electricitat en la qual es reflecteixi la percepció del bo social d'electricitat.

2. Així mateix, per als consumidors anteriors, el període durant el qual estigui en vigor aquesta mesura no computa als efectes dels terminis compresos entre el requeriment fefaent del pagament i la suspensió del subministrament per impagament que estableix la normativa vigent.

3. També és aplicable la prohibició de la suspensió de subministrament que descriu l'apartat 1 als consumidors que no puguin acreditar la titularitat del contracte de subministrament però compleixin els requisits que donen dret al reconeixement de la condició de consumidor vulnerable o vulnerable sever, d'acord amb l'article 3 del Reial decret 897/2017, de 6 d'octubre, mitjançant l'acreditació per certificació d'aquesta circumstància pels serveis socials competents o per mediadors socials davant l'empresa subministradora, a la qual s'han d'adjuntar:

a) Fotocòpia del NIF o NIE del consumidor del punt de subministrament de l'habitatge, així com de tots els membres de la unitat de convivència formada per persones amb vincles de parentesc o anàlegs i, si s'escau, de les persones sense vincles de parentesc o anàlegs entre si que estiguin a l'habitatge.

b) Certificat d'empadronament en vigor, individual o conjunt, de tots els esmentats a la lletra a). Per a la sol·licitud esmentada no es requereix el consentiment de les persones empadronades en el domicili del sol·licitant.

Als efectes del que preveu aquest apartat, són mediadors socials les entitats del tercer sector d'acció social que tinguin la consideració d'entitats del tercer sector col·laboradores de l'Administració General de l'Estat, d'acord amb el que preveu el Reial decret llei 7/2013, de 28 de juny, de mesures urgents de naturalesa tributària, pressupostària i de foment de la recerca, el desenvolupament i la innovació.

4. El tractament de les dades personals dels consumidors per part dels serveis socials competents o, si s'escau, pels mediadors socials, així com de les empreses

subministradores, s'ha de fer amb el consentiment del consumidor i de conformitat amb el que preveu la normativa sobre protecció de dades personals.

Secció 2a Dret al bo social

Article 5. *Dret a percepció del bo social per part de determinats col·lectius en situació de vulnerabilitat econòmica.*

1. Tenen la consideració de consumidors vulnerables a la residència habitual i en els termes que recull el Reial decret 897/2017, de 6 d'octubre, pel qual es regula la figura del consumidor vulnerable, el bo social i altres mesures de protecció per als consumidors domèstics, els consumidors que acreditin tal com estableix aquest article i amb la presentació de la corresponent declaració responsable inclosa en el model de sol·licitud, a partir de la data d'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei, que el titular del punt de subministrament compleix els requisits que estableix l'apartat 2 d'aquest article.

Quan el contracte de subministrament de l'habitatge habitual d'un professional per compte propi o autònom estigui a nom de la persona jurídica, el bo social s'ha de sol·licitar per a la persona física, la qual cosa implica un canvi de titularitat del contracte de subministrament.

2. Perquè un consumidor d'energia elèctrica pugui ser considerat consumidor vulnerable als efectes d'aquest article, ha d'acreditar de conformitat amb l'apartat 4 que el titular del punt de subministrament, o algun dels membres de la seva unitat familiar, està en situació de desocupació, d'expedient de regulació temporal d'ocupació (ERTO), o ha vist reduïda la seva jornada per motiu de cures, en cas de ser empresari, o altres circumstàncies similars que comportin una pèrdua substancial d'ingressos, i que per això el conjunt dels ingressos dels membres de la unitat familiar no arriben, el mes anterior al moment en què es presenta la sol·licitud del bo social completa, amb tota la documentació requerida, a les quantitats següents:

- a) 1,5 vegades la dotzena part de l'indicador públic de renda d'efectes múltiples (IPREM) de 14 pagues, en cas que no formi part d'una unitat familiar o no hi hagi cap menor a la unitat familiar;
- b) 2 vegades la dotzena part de l'índex IPREM de 14 pagues, en cas que hi hagi un menor a la unitat familiar;
- c) 2,5 vegades la dotzena part de l'índex IPREM de 14 pagues, en cas que hi hagi dos menors a la unitat familiar.

A aquests efectes, es considera unitat familiar la constituïda d'acord amb el que disposa la Llei 35/2006, de 28 de novembre, de l'impost sobre la renda de les persones físiques i de modificació parcial de les lleis dels impostos sobre societats, sobre la renda de no residents i sobre el patrimoni.

Aquests multiplicadors de renda respecte de l'índex IPREM de 14 pagues s'incrementen, en cada cas, en 0,5, sempre que es doni alguna de les circumstàncies especials següents:

- a) Que el consumidor o algun dels membres de la unitat familiar tingui discapacitat reconeguda igual o superior al 33 per cent.
- b) Que el consumidor o algun dels membres de la unitat familiar acrediti la situació de violència de gènere, de conformitat amb el que estableix la legislació vigent.
- c) Que el consumidor o algun dels membres de la unitat familiar tingui la condició de víctima de terrorisme, de conformitat amb el que estableix la legislació vigent.
- d) Que el consumidor o algun dels membres de la unitat familiar estigui en situació de dependència reconeguda de grau II o III, de conformitat amb el que estableix la legislació vigent.
- e) Que el consumidor acrediti que la unitat familiar està integrada per un únic progenitor i, almenys, un menor. A l'únic efecte de comprovar aquesta circumstància

especial, el comercialitzador ha de comprovar a través del llibre de família i del certificat d'empadronament que no resideix a l'habitatge, al subministrament del qual està lligat el bo social, un segon progenitor.

3. La condició de consumidor vulnerable que defineix l'apartat anterior i, per tant, el dret a percebre el bo social en els termes que correspongui s'extingeix quan deixin de concórrer les circumstàncies esmentades, i el consumidor està obligat a comunicar aquest fet al comercialitzador de referència en el termini màxim d'un mes.

L'empresa comercialitzadora de referència està obligada a indicar al consumidor, en l'última factura que emeti abans de la data que preveu l'apartat anterior, la data del venciment, i ha d'informar que, un cop superat aquest termini, el consumidor passa a ser facturat a preu voluntari per al petit consumidor per la mateixa comercialitzadora de referència, i ha d'indicar la possibilitat que el consumidor, alternativament, pugui contractar el subministrament amb un comercialitzador en mercat lliure.

4. Per acreditar la condició de consumidor vulnerable que defineix l'apartat 2 i sol·licitar la percepció del bo social, el consumidor ha de trametre a un comercialitzador de referència, a través de l'adreça de correu electrònic que aparegui a la seva pàgina web, el model de sol·licitud i la declaració responsable disponible a la pàgina web del Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic juntament amb la documentació acreditativa següent:

- a) En cas de situació legal de desocupació, un certificat expedit per l'entitat gestora de les prestacions.
- b) En cas de cessament d'activitat dels treballadors per compte propi, un certificat expedit per l'Agència Estatal de l'Administració Tributària o l'òrgan competent de la comunitat autònoma, si s'escau, sobre la base de la declaració de cessament d'activitat declarada per l'interessat.
- c) Còpia del NIF o NIE del titular del punt de subministrament i, en cas que formi part d'una unitat familiar, còpia del NIF o NIE de cadascun dels membres per als quals el document esmentat sigui obligatori.
- d) Certificat d'empadronament en vigor, individual o conjunt, del titular del punt de subministrament o de tots els membres de la unitat familiar.
- e) Llibre de família, en cas que hi hagi unitat familiar.
- f) Declaració responsable del sol·licitant, relativa al compliment dels requisits exigits a l'apartat 2.

La comercialitzadora de referència ha de remetre al titular del punt de subministrament un correu electrònic de confirmació de la recepció de la sol·licitud.

5. Respecte de la tramitació de les sol·licituds de percepció del bo social efectuades a l'empara d'aquesta disposició, s'han de tenir en compte les consideracions següents:

- a) En cas que la sol·licitud sigui incompleta, el comercialitzador de referència, en el termini màxim de cinc dies hàbils des de la recepció de la sol·licitud, s'ha d'adreçar al consumidor per indicar-li la documentació acreditativa que li falta.
- b) Un cop rebuda pel comercialitzador de referència la sol·licitud del consumidor completa, acompanyada de la documentació acreditativa, en el termini màxim de cinc dies hàbils, el comercialitzador de referència ha de comprovar que els requisits s'acrediten tal com estableix aquest article, i ha de comunicar al consumidor mitjançant el correu electrònic, o mitjançant el canal telefònic si el consumidor ha optat per aquesta opció, el resultat de l'avaluació.

Per comprovar l'acreditació correcta dels requisits establerts en aquest article, el comercialitzador de referència no necessita la utilització de la plataforma informàtica disponible a la seu electrònica del Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic, a la qual fa referència l'article 8 del Reial decret 897/2017, de 6 d'octubre.

c) En el supòsit que el resultat de la comprovació de l'acreditació sigui positiu i la sol·licitud de bo social comporti un canvi de comercialitzador, en el termini esmentat de

cinc dies s'ha d'haver efectuat el canvi de comercialitzador i la formalització del contracte al preu voluntari per al petit consumidor.

d) El bo social es merita a partir del primer dia del cicle de facturació en què tingui lloc la recepció de la sol·licitud completa amb la documentació acreditativa necessària.

6. No obstant això, els consumidors als quals se'ls hagi reconegut la condició de consumidor vulnerable tal com disposa la disposició addicional sisena del Reial decret llei 30/2020, de 29 de setembre, de mesures socials en defensa de l'ocupació, i continuïn reunint els requisits que estableix la disposició esmentada a 30 de juny de 2021, segueixen tenint aquesta condició sense necessitat de tornar-ho a acreditar, llevat que amb posterioritat a aquesta data deixin de concórrer en ells les circumstàncies referides, i en aquest cas s'aplica el que preveu l'apartat 3.

7. En qualsevol cas, la condició de consumidor vulnerable que preveu aquest article i, per tant, el dret a percebre el bo social en els termes que correspongui, s'extingeix amb data 9 d'agost de 2021, sense perjudici de la possibilitat d'acollir-se a aquesta condició en qualsevol moment anterior o posterior a aquesta data a l'empara de la resta de supòsits que preveu el Reial decret 897/2017, de 6 d'octubre.

Article 6. Conseqüències de l'aplicació indeguda del dret a percepció del bo social per part de determinats col·lectius en situació de vulnerabilitat econòmica.

1. El titular del contracte de subministrament que s'hagi beneficiat del dret a percebre el bo social per part de determinats col·lectius en situació de vulnerabilitat econòmica sense complir els requisits que preveu l'apartat 2 de l'article anterior és responsable dels danys i perjudicis que s'hagin pogut produir, així com de totes les despeses generades per l'aplicació d'aquestes mesures excepcionals, sense perjudici de les responsabilitats d'un altre ordre a què la seva conducta pugui donar lloc.

2. L'import dels danys, perjudicis i despeses no pot ser inferior al benefici obtingut indegudament pel titular del contracte de subministrament per l'aplicació de la norma, el qual també incorre en responsabilitat en els casos en què, voluntàriament i deliberadament, busqui situar-se o mantenir-se en els supòsits de vulnerabilitat econòmica amb la finalitat d'obtenir l'aplicació de les mesures que regula aquest Reial decret llei.

3. L'administració pot sol·licitar en qualsevol moment tota la informació acreditativa del compliment dels requisits, inclosos els de renda, corresponents a tot el període durant el qual s'hagi beneficiat del bo social.

Secció 3a Mesures de protecció en situacions de vulnerabilitat en matèria d'habitatge

Article 7. Modificació del Reial decret llei 11/2020, de 31 de març, pel qual s'adopten mesures urgents complementàries en l'àmbit social i econòmic per fer front a la COVID-19.

Es modifica el Reial decret llei 11/2020, de 31 de març, pel qual s'adopten mesures urgents complementàries en l'àmbit social i econòmic per fer front a la COVID-19, en els termes següents:

U. L'article 1 queda redactat de la manera següent:

«Article 1. Suspensió del procediment de desnonament i dels llançaments per a les llars vulnerables sense cap alternativa habitacional.

1. Des de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei i fins al 9 d'agost de 2021, en tots els judicis verbals que versin sobre reclamacions de renda o quantitats degudes per l'arrendatari, o l'expiració del termini de durada de contractes subscrits de conformitat amb la Llei 29/1994, de 24 de novembre, d'arrendaments urbans, que pretenguin recuperar la possessió de la finca, s'hagi suspès o no prèviament el procés en els termes que estableix l'article 441.5 de la Llei esmentada, la persona

arrendatària pot instar, de conformitat amb el que preveu aquest article, un incident de suspensió extraordinària del desnonament o llançament davant el jutjat perquè està en una situació de vulnerabilitat econòmica que li impossibilita trobar una alternativa habitacional per a ella i p les persones amb les quals conviu.

Així mateix, si no s'ha assenyalat una data per al llançament, perquè no ha transcorregut el termini de deu dies a què es refereix l'article 440.3 o perquè no s'ha celebrat la vista, se suspèn el termini esmentat o la celebració de la vista.

Aquestes mesures de suspensió que s'estableixen amb caràcter extraordinari i temporal, en tot cas deixen de tenir efecte des del 9 d'agost de 2021.

2. Perquè operi la suspensió a què es refereix l'apartat anterior, la persona arrendatària ha d'acreditar que es troba en alguna de les situacions de vulnerabilitat econòmica que descriuen les lletres a) i b) de l'article 5 d'aquest Reial decret llei mitjançant la presentació dels documents que preveu l'article 6.1. El lletrat de l'Administració de justícia ha de traslladar aquesta acreditació al demandant, qui en el termini màxim de deu dies pot acreditar davant del jutjat, pels mateixos mitjans, que està igualment en la situació de vulnerabilitat econòmica que descriu la lletra a) de l'article 5 o en risc de situar-s'hi, en cas que s'adopti la mesura de suspensió del llançament.

3. Una vegada presentats els escrits anteriors, el lletrat de l'Administració de justícia ha de traslladar immediatament als serveis socials competents tota la documentació i ha de sol·licitar a aquests serveis un informe, que s'ha d'emetre en el termini màxim de deu dies, en el qual es valori la situació de vulnerabilitat de l'arrendatari i, si s'escau, de l'arrendador, i s'identifiquin les mesures que ha d'aplicar l'Administració competent.

4. El jutge, en vista de la documentació presentada i de l'informe de serveis socials, ha de dictar una interlocutòria en què acordi la suspensió del llançament si es considera acreditada la situació de vulnerabilitat econòmica i, si s'escau, que no ha de prevaler la vulnerabilitat de l'arrendador. Si l'arrendatari no acredita la vulnerabilitat o bé ha de prevaler la situació de vulnerabilitat de l'arrendador, ha d'acordar la continuació del procediment. En tot cas, la interlocutòria que fixi la suspensió ha d'assenyalar expressament que el 9 d'agost de 2021 es reprèn automàticament el còmput dels dies a què es refereix l'article 440.3 o s'ha d'assenyalar una data per a la celebració de la vista i, si s'escau, del llançament, segons l'estat en què estigui el procés.

Un cop acreditada la vulnerabilitat, abans que finalitzi el termini màxim de suspensió, les administracions públiques competents han d'adoptar les mesures que indiqui l'informe de serveis socials o d'altres que considerin adequades per satisfer la necessitat residencial de la persona en situació de vulnerabilitat i que en garanteixin l'accés a un habitatge digne. Una vegada aplicades les mesures esmentades, l'Administració competent ho ha de comunicar immediatament al tribunal, i el lletrat de l'Administració de justícia ha de dictar en el termini màxim de tres dies un decret en què acordi l'aixecament de la suspensió del procediment.

5. Als efectes que preveu l'article 150.4 de la Llei 1/2000, de 7 de gener, d'enjudiciament civil, s'entén que hi ha el consentiment de la persona arrendatària per la mera presentació de la sol·licitud de suspensió.

S'entén igualment que hi ha el consentiment de l'arrendador per fer la comunicació que preveu aquest article per la mera presentació de l'escrit en què al·lega la situació de vulnerabilitat econòmica.»

Dos. L'article 1 bis queda redactat de la manera següent:

«Article 1 bis. *Suspensió fins al 9 d'agost de 2021 del procediment de desnonament i dels llançaments per a persones econòmicament vulnerables sense alternativa residencial en els supòsits dels apartats 2n, 4t i 7è de l'article 250.1 de la Llei*

1/2000, de 7 de gener, d'enjudiciament civil, i en aquells altres en què el desnonament derivi d'un procediment penal.

1. Des de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei i fins al 9 d'agost de 2021, en tots els judicis verbals en què se substanciïn les demandes a les quals es refereixen els apartats 2n, 4t i 7è de l'article 250.1 de la Llei 1/2000, de 7 de gener, d'enjudiciament civil, i en aquells altres processos penals en els quals se substanciï el llançament de l'habitatge habitual de les persones que l'estiguin habitant sense cap títol habilitador per a això, el jutge té la facultat de suspendre el llançament fins a la data en què hagin transcorregut tres mesos des de la finalització de l'estat d'alarma.

Aquestes mesures de suspensió que s'estableixen amb caràcter extraordinari i temporal deixen de tenir efecte en tot cas el 9 d'agost de 2021.

2. Per poder suspendre el llançament de conformitat amb l'apartat anterior, és necessari que es tracti d'habitatges que pertanyin a persones jurídiques o a persones físiques titulars de més de deu habitatges i que les persones que les habiten sense títol estiguin en situació de vulnerabilitat econòmica per estar en alguna de les situacions que descriu la lletra a) de l'article 5.

El jutge ha de prendre la decisió prèvia valoració ponderada i proporcional del cas concret, tenint en compte, entre d'altres que siguin procedents, les circumstàncies següents:

a) Les circumstàncies relatives a si l'entrada o la permanència a l'immoble està motivada per una situació d'extrema necessitat. A l'efecte d'analitzar l'estat de necessitat s'ha de valorar adequadament l'informe dels serveis socials emès de conformitat amb l'apartat següent.

b) Les circumstàncies relatives a la cooperació dels habitants de l'habitatge amb les autoritats competents en la recerca de solucions per a una alternativa residencial que garanteixi el seu dret a un habitatge digne.

3. Perquè operi la suspensió a què es refereix l'apartat anterior, qui habiti l'habitatge sense títol ha de ser una persona dependent de conformitat amb el que disposa l'apartat dos de l'article 2 de la Llei 39/2006, de 14 de desembre, de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència, víctima de violència sobre la dona o tenir al seu càrrec, convivint en el mateix habitatge, alguna persona dependent o menor d'edat.

En tot cas, la persona o persones que ocupen l'habitatge sense títol han d'acreditar, a més, que estan en alguna de les situacions de vulnerabilitat econòmica que descriu la lletra a) de l'article 5 d'aquest Reial decret llei mitjançant la presentació dels documents que preveu l'article 6.1. El lletrat de l'Administració de justícia ha de traslladar l'acreditació esmentada al demandant o denunciante.

4. El lletrat de l'Administració de justícia ha de traslladar immediatament als serveis socials competents tota la documentació i ha de sol·licitar a aquests serveis un informe, que s'ha d'emetre en el termini màxim de quinze dies, en el qual es valori la situació de vulnerabilitat de la persona o persones que hagin fixat el seu habitatge a l'immoble, i s'identifiquin les mesures que ha d'aplicar l'Administració competent.

5. Acreditada la situació de vulnerabilitat de la persona que habiti a l'habitatge i ponderades pel jutge totes les altres circumstàncies concurrents, aquest ha de dictar una interlocutòria en què acordi, si s'escau, la suspensió pel temps que resti fins al 9 d'agost de 2021. Si el sol·licitant no acredita la vulnerabilitat o no està entre les persones amb dret a instar la suspensió de conformitat amb el que assenyala l'apartat 2, o concorre alguna de les circumstàncies que preveu l'apartat 6, el jutge ha d'acordar mitjançant una interlocutòria la continuació del procediment.

Durant el termini màxim de suspensió fixat, les administracions públiques competents han d'adoptar, en cas que quedi constatada la vulnerabilitat econòmica,

les mesures que indiqui l'informe de serveis socials o d'altres que considerin adequades per satisfer la necessitat residencial de la persona en situació de vulnerabilitat i que en garanteixin l'accés a un habitatge digne. Una vegada adoptades les mesures esmentades, l'Administració competent ho ha de comunicar immediatament al tribunal competent, i el jutge ha de dictar en el termini màxim de tres dies una interlocutòria en què acordi l'aixecament de la suspensió del procediment i el llançament corresponent.

6. Als efectes que preveu l'article 150.4 de la Llei 1/2000, de 7 de gener, d'enjudiciament civil, s'entén que concorre el consentiment de la persona demandada per la mera presentació de la seva sol·licitud de suspensió.

7. En cap cas és procedent la suspensió a què es refereix aquest article si l'entrada o la permanència a l'habitatge ha tingut lloc en els supòsits següents:

a) Quan s'hagi produït en un immoble de propietat d'una persona física, si en aquest immoble hi té el domicili habitual o la segona residència degudament acreditada, sense perjudici del nombre d'habitatges dels quals sigui propietària.

b) Quan s'hagi produït en un immoble de propietat d'una persona física o jurídica que el tingui cedit per qualsevol títol vàlid en dret a una persona física que hi tingui el seu domicili habitual o la segona residència degudament acreditada.

c) Quan l'entrada o la permanència en l'immoble s'hagi produït amb intimidació o violència sobre les persones.

d) Quan hi hagi indicis racionals que l'habitatge s'estigui utilitzant per dur a terme activitats il·lícites.

e) Quan l'entrada o la permanència s'hagi produït en immobles de titularitat pública o privada destinats a habitatge social i l'habitatge ja s'hagi assignat a un sol·licitant per part de l'administració o entitat que gestioni aquest habitatge.

f) Quan l'entrada a l'habitatge s'hagi produït amb posterioritat a l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei.»

Tres. L'article 2 queda redactat de la manera següent:

«Article 2. Pròrroga extraordinària dels contractes d'arrendament d'habitatge habitual.»

En els contractes d'arrendament d'habitatge habitual subjectes a la Llei 29/1994, de 24 de novembre, d'arrendaments urbans, en els quals, dins del període comprès des de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei i fins al 9 d'agost de 2021, finalitzi el període de pròrroga obligatòria que preveu l'article 9.1 o el període de pròrroga tàcita que preveu l'article 10.1, tots dos articles de l'esmentada Llei 29/1994, de 24 de novembre, d'arrendaments urbans, es pot aplicar, amb la sol·licitud prèvia de l'arrendatari, una pròrroga extraordinària del termini del contracte d'arrendament per un període màxim de sis mesos, durant els quals s'han de seguir aplicant els termes i les condicions establerts per al contracte en vigor. Aquesta sol·licitud de pròrroga extraordinària l'ha d'acceptar l'arrendador, llevat que s'hagin fixat altres termes o condicions per un acord entre les parts, o en cas que l'arrendador hagi comunicat en els terminis i les condicions que estableix l'article 9.3 de la Llei 29/1994, de 24 de novembre, d'arrendaments urbans, la necessitat d'ocupar l'habitatge arrendat per destinar-lo a habitatge permanent per a si mateix o els seus familiars en primer grau de consanguinitat o per adopció o per al seu cònjuge en els supòsits de sentència ferma de separació, divorci o nul·litat matrimonial.»

Quatre. L'apartat 1 de l'article 4 queda redactat de la manera següent:

«1. La persona arrendatària d'un contracte d'habitatge habitual subscrit a l'empara de la Llei 29/1994, de 24 de novembre, d'arrendaments urbans, que es trobi en situació de vulnerabilitat econòmica, tal com la defineix l'article següent, pot sol·licitar de la persona arrendadora quan aquesta sigui una empresa o una entitat

pública d'habitatge o un gran tenidor, entenent com a tal la persona física o jurídica que sigui titular de més de deu immobles urbans, exclosos garatges i trasters, o una superfície construïda de més de 1.500m², fins al 9 d'agost de 2021, l'ajornament temporal i extraordinari en el pagament de la renda, sempre que l'ajornament o la condonació total o parcial d'aquesta no s'hagi aconseguit ja amb caràcter voluntari per un acord entre les dues parts.»

Article 8. Modificació del Reial decret llei 37/2020, de 22 de desembre, de mesures urgents per fer front a les situacions de vulnerabilitat social i econòmica en l'àmbit de l'habitatge i en matèria de transports.

Es modifica el Reial decret llei 37/2020, de 22 de desembre, de mesures urgents per fer front a les situacions de vulnerabilitat social i econòmica en l'àmbit de l'habitatge i en matèria de transports, en els termes següents:

U. L'apartat 3 de la disposició addicional segona queda redactat de la manera següent:

«3. La sol·licitud de compensació es pot presentar fins al 9 de setembre de 2021, i l'arrendador ha de formular una exposició raonada i justificada de la compensació que consideri procedent sobre la base dels criteris indicats anteriorment.»

Dos. L'apartat 6 de la disposició addicional segona queda redactat de la manera següent:

«6. La sol·licitud de compensació es pot presentar fins al 9 de setembre de 2021, i el titular de l'habitatge ha de formular una exposició raonada i justificada de la compensació que consideri procedent sobre la base dels criteris indicats anteriorment.»

CAPÍTOL IV

Mesures extraordinàries en matèria de violència de gènere

Article 9. Pròrroga de la consideració com a essencials dels serveis de protecció i assistència a les víctimes de violència de gènere.

1. Als efectes del que preveu la Llei 1/2021, de 24 de març, de mesures urgents en matèria de protecció i assistència a les víctimes de violència de gènere, es prorroga fins al 9 d'agost de 2021 la consideració com a essencials dels serveis que estableixen els seus articles 2 a 5.

2. A aquests efectes, les administracions públiques competents han d'adoptar les mesures necessàries per assegurar la prestació dels serveis que els són propis.

3. La mateixa exigència és aplicable a les empreses i els proveïdors que siguin essencials per a la prestació d'aquests serveis.

Article 10. Modificació de la Llei 1/2021, de 24 de març, de mesures urgents en matèria de protecció i assistència a les víctimes de violència de gènere.

L'article 8 de la Llei 1/2021, de 24 de març, de mesures urgents en matèria de protecció i assistència a les víctimes de violència de gènere, queda redactat de la manera següent:

«Article 8. *Projectes o programes finançats amb fons del Pacte d'Estat contra la violència de gènere.*

Les comunitats autònomes i les entitats locals poden destinar els fons que els corresponguin del Pacte d'Estat contra la violència de gènere a posar en marxa tots

els projectes o programes preventius i assistencials que recull aquesta Llei, així com qualsevol altre que, en el context de les mesures de contenció de la pandèmia internacional ocasionada per la COVID-19, tingui com a finalitat garantir la prevenció, la protecció i l'atenció enfront de totes les formes de violència contra les dones.»

CAPÍTOL V

Altres mesures extraordinàries de caràcter socioeconòmic

Article 11. Pròrroga del termini previst a l'article 1.2.b) de la Llei 44/2015, de 14 d'octubre, de societats laborals i participades.

1. Amb caràcter extraordinari, es prorroga per 24 mesos més el termini de 36 mesos que estableix l'article 1.2.b) de la Llei 44/2015, de 14 d'octubre, de societats laborals i participades, per arribar al límit que preveu la lletra esmentada.

2. Aquesta pròrroga extraordinària és aplicable a les societats laborals constituïdes durant els anys 2017, 2018 i 2019.

Article 12. Flexibilització temporal de l'ús del fons d'educació i promoció de les cooperatives amb la finalitat de pal·liar els efectes de la COVID-19.

1. Fins al 31 de desembre de 2021, el fons d'educació i promoció de les cooperatives que regula l'article 56 de la Llei 27/1999, de 16 de juliol, de cooperatives, es pot destinar, totalment o parcialment, a les finalitats següents:

a) Com a recurs financer, per dotar de liquiditat la cooperativa en cas que el necessiti per al seu funcionament.

A aquest efecte, el fons d'educació i promoció destinat a aquesta finalitat l'ha de restituir la cooperativa amb, almenys, el 30 per cent dels resultats de lliure disposició que es generin cada any, fins que assoleixi l'import que el fons tenia en el moment d'adoptar la decisió de la seva aplicació excepcional i en un termini màxim de deu anys.

b) A qualsevol activitat que contribueixi a ajudar a frenar la crisi sanitària de la COVID-19 o a pal·liar-ne els efectes, o bé mitjançant accions pròpies o bé mitjançant donacions a altres entitats, públiques o privades.

2. Fins al 31 de desembre de 2021, el consell rector pot assumir excepcionalment la competència per aprovar l'aplicació del fons d'educació i promoció en els termes que preveu l'apartat 1, quan per falta de mitjans adequats o suficients l'assemblea general de les societats cooperatives no es pugui convocar per dur-la a terme a través de mitjans virtuals.

3. A aquest efecte exclusivament, no és aplicable el que disposen els articles 13.3 i l'article 19.4 de la Llei 20/1990, de 19 de desembre, sobre el règim fiscal de les cooperatives. Per tant, el fons d'educació i promoció que s'hagi aplicat de conformitat amb la lletra a) de l'apartat 1 d'aquest article no té la consideració d'ingrés per a la cooperativa.

Article 13. Compatibilitat de la pensió de jubilació dels professionals sanitaris amb l'exercici de la seva activitat realitzada a l'empara de l'Ordre SND/232/2020, de 15 de març, per la qual s'adopten mesures en matèria de recursos humans i mitjans per a la gestió de la situació de crisi sanitària ocasionada per la COVID-19, i del Reial decret 926/2020, de 25 d'octubre, pel qual es declara l'estat d'alarma per contenir la propagació d'infeccions causades pel SARS-CoV-2.

1. El règim jurídic de la compatibilitat de la pensió de jubilació amb el nomenament com a personal estatutari que preveuen per als professionals sanitaris la disposició addicional quinzena del Reial decret llei 11/2020, de 31 de març, pel qual s'adopten mesures urgents complementàries en l'àmbit social i econòmic per fer front a la COVID-19, i l'article 5 del Reial decret llei 3/2021, de 2 de febrer, pel qual s'adopten mesures per a la

reducció de la bretxa de gènere i altres matèries en els àmbits de la Seguretat Social i econòmic, també és aplicable als professionals sanitaris la prestació de serveis dels quals duta a terme a requeriment de l'autoritat competent de la comunitat autònoma, per l'Institut Nacional de Gestió Sanitària a les ciutats autònomes de Ceuta i Melilla, o pel Ministeri de Defensa a la Xarxa Hospitalària de la Defensa, segons els casos, s'efectuï o s'hagi dut a terme a l'empara de l'ordenament laboral, directament amb les comunitats autònomes i els organismes indicats o bé a través de centres privats.

Aquest règim de compatibilitat es manté mentre subsisteixi el contracte de treball o, si s'escau, el nomenament estatutari portat a terme a l'empara d'aquest precepte o de la normativa indicada en aquest i com a màxim fins al 31 de desembre de 2021.

2. Les prestacions de serveis dels professionals sanitaris en centres privats que es duiguin a terme, en els termes que preveu l'apartat anterior, en virtut d'un contracte laboral subscrit amb anterioritat a l'entrada en vigor d'aquesta norma, s'han de comunicar a l'Institut Nacional de la Seguretat Social en el termini d'un mes des de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei.

Article 14. Compatibilitat de la pensió de jubilació de les i els professionals que exerceixen la medicina i la infermeria amb l'execució de la seva activitat realitzada per a la gestió de la situació de crisi sanitària ocasionada per la COVID-19.

1. Poden compatibilitzar la percepció de la pensió de jubilació fins al 31 de desembre de 2021 les i els professionals que exerceixen la medicina i la infermeria i que, en virtut d'un nomenament estatutari o un contracte laboral, prestin serveis tant en centres sanitaris públics com privats, per tal de portar a terme tasques dirigides a la lluita contra la COVID, sempre que la incorporació al servei actiu derivi de les autoritzacions acordades per l'autoritat sanitària competent.

Les prestacions de serveis d'aquests professionals sanitaris que s'hagin de dur a terme en centres pertanyents al sector privat a l'empara del que preveu l'apartat anterior s'han de comunicar a l'Institut Nacional de la Seguretat Social amb caràcter previ a l'inici de l'activitat.

2. La persona beneficiària té la consideració de pensionista a tots els efectes.

3. Durant la prestació d'aquest treball per compte d'altri compatible amb la pensió de jubilació, es manté l'obligació d'afiliació, alta, baixa i variació de dades que preveu l'article 16 del text refós de la Llei general de la Seguretat Social i l'obligació de cotitzar en els termes dels articles 18 i 19 del mateix text legal, i no és aplicable el que disposa el seu article 153.

4. Durant la prestació d'aquest treball estan protegits enfront de totes les contingències comunes i professionals, sempre que compleixin els requisits necessaris per causar-les, i és aplicable el règim de limitació de les pensions, les incompatibilitats i l'exercici del dret d'opció, que preveu el text refós de la Llei general de la Seguretat Social.

5. El dret al subsidi per incapacitat temporal que es causi durant aquesta situació s'extingeix per la finalització del treball per compte d'altri, a més de per les causes generals que preveu la normativa vigent.

6. Un cop finalitzat el treball per compte d'altri, les cotitzacions efectuades durant aquesta situació poden donar lloc a la modificació del percentatge aplicable a la base reguladora de la pensió de jubilació, la qual continua inalterable. Aquestes cotitzacions no tenen efecte en relació amb els percentatges addicionals que preveuen l'article 210.2 del text refós de la Llei general de la Seguretat Social i la disposició addicional dissetena del text refós de la Llei de classes passives de l'Estat.

Així mateix, les cotitzacions indicades tenen efectes exclusivament per determinar el percentatge aplicable a les jubilacions anticipades ja causades, amb el manteniment de la mateixa base reguladora.

CAPÍTOL VI

Mesures extraordinàries en l'ordre jurisdiccional contenciós administratiu

Article 15. *Modificació de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.*

La Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa, queda modificada de la manera següent:

U. S'afegeix un nou apartat 1 bis a l'article 87 amb el contingut següent:

«1 bis. Són susceptibles de recurs de cassació, en tot cas, les interlocutòries dictades en aplicació de l'article 10.8 i de l'article 11.1.i) d'aquesta Llei.»

Dos. Es modifica l'apartat 2 de l'article 87, que queda redactat de la manera següent:

«2. Perquè es pugui preparar el recurs de cassació en els casos que preveu l'apartat 1, és requisit necessari interposar prèviament el recurs de reposició. Tanmateix, no és requisit necessari interposar prèviament un recurs de reposició en els recursos de cassació contra les interlocutòries a què es refereix l'apartat 1 bis.»

Tres. S'afegeix un nou article 87 ter, amb el contingut següent:

«Article 87 ter.

1. El recurs de cassació contra interlocutòries dictades en aplicació de l'article 10.8 i de l'article 11.1.i) d'aquesta Llei s'ha d'iniciar mitjançant un escrit presentat davant la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Suprem en què les parts han de comparèixer i interposar directament el recurs de cassació.

2. La part recurrent, el mateix dia en què interposi el recurs, ha de presentar un escrit davant la sala d'instància en què posi en el seu coneixement el fet de la interposició, i aquesta sala, el dia següent hàbil a aquesta comunicació, ha de remetre el testimoni de les actuacions seguides en el procediment en què es va dictar la interlocutòria recorreguda a la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Suprem.

3. L'escrit de compareixença i interposició s'ha de presentar en el termini de tres dies hàbils comptats des de la data de notificació de la interlocutòria impugnada i, amb acompanyament de testimoni d'aquesta interlocutòria, ha d'exposar els requisits de procediment, i assenyalar la qüestió d'interès cassacional sobre la qual s'interessa que es fixi doctrina i les pretensions relatives a l'enjudiciament de la interlocutòria recorreguda.

4. Si l'objecte de l'autorització o ratificació ha estat una mesura adoptada per una autoritat sanitària d'àmbit diferent de l'estatal en compliment d'actuacions coordinades en salut pública declarades pel Ministeri de Sanitat, si s'escau amb l'acord previ del Consell Interterritorial del Sistema Nacional de Salut, també té legitimació activa en aquest recurs l'Administració General de l'Estat.

5. Quan les circumstàncies del cas ho facin necessari i, en tot cas, quan la demora en la resolució pugui causar perjudicis irreversibles, les parts poden sol·licitar en l'escrit d'interposició que s'habilitin els dies inhàbils per tramitar i resoldre el recurs de cassació. Contra la decisió que denegui l'habilitació sol·licitada no es pot interposar cap recurs.

6. Un cop presentat l'escrit s'ha d'assignar immediatament per torn a la secció competent per a la tramitació i decisió, que l'ha de tramitar preferentment i traslladar al Ministeri Fiscal i a les parts perquè compareguin i formulin al·legacions per un termini comú de tres dies.

7. Un cop transcorregut el termini d'al·legacions, i sense que sigui aplicable el que preveu l'article 128.1 d'aquesta Llei sobre la declaració de caducitat, la secció

competent per a la tramitació i decisió ha de fixar una doctrina i resoldre sobre les qüestions i pretensions plantejades, en el termini dels cinc dies següents.

8. S'apliquen a tots els escrits els requisits d'extensió màxima i normes d'estil que estableix la sala en compliment del que disposa l'article 87 bis.3 d'aquesta Llei.»

Quatre. Es modifica l'article 122, que queda redactat de la manera següent:

«Article 122 quater. *Autorització o ratificació judicial de les mesures que les autoritats sanitàries considerin urgents i necessàries per a la salut pública i impliquin limitació o restricció de drets fonamentals.*

En la tramitació de les autoritzacions o ratificacions a què es refereixen els articles 8.6, segon paràgraf, 10.8 i 11.1.i) d'aquesta Llei és part el Ministeri Fiscal. Aquesta tramitació sempre té caràcter preferent i s'ha de resoldre per mitjà d'una interlocutòria en un termini màxim de tres dies naturals.»

Disposició derogatòria única. *Derogació normativa.*

1. Queden derogades totes les disposicions del mateix rang o inferior que s'oposin al que disposa aquest Reial decret llei.
2. Queden derogades expressament les disposicions següents:
 - a) L'article 16 del Reial decret llei 7/2020, de 12 de març, pel qual s'adopten mesures urgents per respondre a l'impacte econòmic de la COVID-19.
 - b) L'article 13 del Reial decret llei 15/2020, de 21 d'abril, de mesures urgents complementàries per donar suport a l'economia i l'ocupació.
 - c) La disposició addicional sisena del Reial decret llei 23/2020, de 23 de juny, pel qual s'aproven mesures en matèria d'energia i en altres àmbits per a la reactivació econòmica.

Disposició final primera. *Títols competencials.*

1. El capítol I d'aquest Reial decret llei es dicta a l'empara del que disposa l'article 149.1.16a de la Constitució espanyola, que atribueix a l'Estat la competència sobre sanitat exterior.
2. El capítol II d'aquest Reial decret llei es dicta a l'empara del que disposa l'article 149.1.8a de la Constitució espanyola, que atribueix a l'Estat la competència exclusiva en matèria de legislació civil, sense perjudici de la conservació, modificació i desplegament per part de les comunitats autònomes dels drets civils, forals o especials, allí on n'hi hagin.
3. El capítol III d'aquest Reial decret llei es dicta a l'empara del que disposa l'article 149.1, apartats 13a i 25a de la Constitució espanyola, que atribueixen a l'Estat la competència exclusiva per determinar les bases i la coordinació de la planificació general de l'activitat econòmica i les bases del règim miner i energètic, respectivament.
4. El capítol IV es dicta a l'empara del que estableix l'article 149.1, apartats 1a, 14a i 29a de la Constitució espanyola, que atribueixen a l'Estat la competència en matèria de regulació de les condicions bàsiques que garanteixin la igualtat de tots els espanyols en l'exercici dels drets i en el compliment dels deures constitucionals; hisenda general; i seguretat pública, respectivament.
5. El capítol V es dicta a l'empara del que disposa l'article 149.1, apartats 6a, 7a i 17a de la Constitució espanyola, que atribueixen a l'Estat, respectivament, les competències exclusives sobre legislació mercantil i laboral, i en matèria de legislació bàsica i règim econòmic de la Seguretat Social.
6. El capítol VI d'aquest Reial decret llei es dicta a l'empara del que estableix l'article 149.1.6a de la Constitució espanyola, que atribueix a l'Estat la competència exclusiva en matèria de legislació processal.
7. La disposició derogatòria única es dicta a l'empara del que estableix l'article 149.1, apartats 6a, 16a i 18a de la Constitució espanyola, que atribueixen a l'Estat, respectivament,

les competències sobre legislació mercantil; sanitat exterior; i en matèria de legislació bàsica sobre contractes i concessions administratives.

Disposició final segona. *Entrada en vigor.*

Aquest Reial decret llei entra en vigor el dia 9 de maig de 2021.

Madrid, 4 de maig de 2021.

FELIPE R.

El president del Govern,
PEDRO SÁNCHEZ PÉREZ-CASTEJÓN